

Automòbil. Ferralla de marge

Jacob & Humbert Ros

Lleida, del 24 de febrer al 17 d'abril de 2005

Sala Gòtica de l'IEI

Diputació de Lleida

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

FANTÀSTIQUES MÀQUINES PER A NO RES

Les màquines són sorprenents. Sorprenents es mirin com es mirin. Els camins de l'expressió també ho són, de sorprenents. Voregen extrems estètics que només el concurs d'una imaginació desbordant pot abastar. L'Humbert i el Jacob ho fan, a més, sense una premeditada pretensió artística. Artística no però estètica sí, no pot ser d'altra manera quan es juga amb la transfiguració d'un objecte en un altre, quan s'altera conscientment l'estat natural de les coses per convertir-les en la seva antítesi.

De fa anys, potser des de sempre, l'obstinació d'aquests germans -als quals no qualificarem d'artistes- ha estat l'automòbil. Vehicles entesos com a màquines però també com a objectes preciosos sobre els quals s'hi pot actuar per buscar-hi noves connotacions. Certament, l'automòbil ha estat sempre un objecte a bastament utilitzat per molts corrents artístics, ja sigui proposant-lo com a metàfora d'un món en brutal transformació (futurisme), com a icona de modernitat (pop art) o com a idea de l'absurd humà (dadaïsme).

El cert és que l'Humbert i el Jacob tenen incorporat el concepte automòbil potser des que disposen d'ús de raó. Si les persones estem inevitablement lligades a un paisatge, en el seu sempre hi apareix un cotxe, abandonat als rigors de la intempèrie, en les espones i marges dels camins. No són, els seus, objectes preciosos d'ostentació i luxe, potència i velocitat, com cabria esperar. Són ferralles varades per sempre, que desatenen la seva naturalesa inevitablement mecànica i esdevenen paisatge.

El procés creatiu és refinadament simple,

Creació de l'automòbil → destrucció de l'automòbil → degradació de l'automòbil

Creada la maqueta a escala del vehicle -sempre de models dels anys 60- a partir de materials corrents -llaunes d'oli, tapes de iogurt, plàstic, cartró...- es procedeix a la seva deformació -destrucció, en definitiva-. Això és el què els farà únics. Després, el temps farà la resta, com si d'un veritable desguàs es tractés. Equival a dir que és mostrant la seva decadència que aquests objectes evidencien la seva veritat, bastint, d'aquesta manera, un discurs artístic, fins i tot poètic, sense vocació prèvia de ser-ho. És crear per destruir, degradar. Començar pel final i deixar que l'atzar, encara que molt controlat i esperat, jugui el seu determinant paper. És un procés sorprenent, doblement si tenim en compte que és molt íntim i, originàriament, no té aspiracions artístiques ni de difusió.

També s'hi afegeix un ingredient fonamental: el temps. La introducció d'aquest concepte és, precisament, el que atorga a aquestes creacions la connotació poètica. El temps es disposa, groc, sobre el ferro, discretament i implacable. Ell és qui enriqueix la història d'una composició ja rica en si mateixa i en completa el cicle. Amb el temps fent pòsit, el camí cap a la bellesa, que ens pot sorprendre en qualsevol moment i en qualsevol cosa, és indefugible.

Temps, espai i bellesa tenen l'ànim de transmutar la uniformitat, la generalitat i la impersonalitat en autenticitat. Ja no parlarem d'un automòbil sinó de l'**automòbil**, concret i irrepetible. Temps, espai i bellesa individualitzen, radicalitzen i depuren allò superflu. Anem a parar a l'entitat metàl·lica de la veritat. Abstreus, doncs, de qualsevol dramatisme o significació social, la **ferralla** –perquè d'això es tracta en definitiva- esdevé una pura delícia estètica. És la maquinària reduïda a un meravellós rudiment metàl·lic artitzat i poètic, també. Com aquells ready made dadaïstes, fantàstiques màquines per a no res.

Amb l'absoluta indiferència de la seva presència i descontextualitzats, es permeten ser simplement bells, natures mortes atrapades en un paisatge. Ser, per què no, paisatge mateix.

Anselm Ros Perdrix

